

Bilag 3 - Udmøntning af Agenda 21 puljen i 2006

Resumé af 25 ansøgninger til Agenda 21 puljen 2006

1.

Information om lokalt agenda 21 arbejde på DVD/CD-rom

Danmarks Natur & Miljø TV

Bydel: flere

Danmarks Natur & Miljø TV søger om 50.000 kr. til at producere en film på DVD/CD-rom om det lokale agenda 21 arbejde i de 10 bydele, der ikke har et Agenda 21 center. Baggrunden for ansøgningen er, at ansøgeren i 2005 har fået støtte fra Agenda 21 puljen til at producere en VHS-film om agenda 21 ideen i samarbejde med nogle af de lokale Agenda 21 centre i København.

Vurdering: Det er vigtigt at synliggøre det lokale agenda 21 arbejde, men filmens målgruppe er uklar og bør afklares nærmere. Projektet kan bidrage til at skabe lokal interesse for agenda 21 og støttes med **20.000 kr.**

2.

Miljøvenlig bundbehandling af træbåde og -skibe hjemmehørende Christianshavn

Christianshavns Agenda 21 -, Bade- og Sundhedshus (Sofiebadet)

Bydel: Christianshavn

Ansøgningen omfatter oplysning om miljøvenlig behandling af træskibe specielt med henblik på anvendelse af giftfri bundmaling og opsamling af giftig slibestøv fra bundmalinger. Der søges om ialt 91.000 kr. til kortlægning af eksisterende viden, udarbejdelse og tryk af folder, porto mv.

Vurdering: Udledning af biocider og tungmetaller fra bundmalinger er et alvorligt problem for de marine økosystemer. I Københavns havn, hvor vandområderne i stigende omfang anvendes til rekreative formål, er det af stor betydning, at forureningen fra bundmalinger reduceres. Initiativer til fremme af anvendelse af giftfrie bundmalinger på skibe bør derfor generelt støttes.

Imidlertid er den eksisterende viden om giftfrie metoder til behandling af bunde på træbåde allerede kortlagt af en ekspertgruppe, hvor Miljøkontrollen har deltaget med bl.a. Miljøstyrelsen, Dansk Sejlunion og malingsfabrikanter. Der er i forbindelse med dette arbejde ikke fremkommet brugbare alternativer til giftig bundbehandling af træbåde. Det er Miljøkontrollens vurdering, at der er behov for udvikling af nye metoder snarere end kortlægning, og at området ikke er modent til udarbejdelse af folder.

I det omfang der foretages klargøring af skibe på arealerne ved Christianshavn kan oplysningsindsatsen rettes mod opsamling af slibestøv fra bundmalinger og andre miljøbelastninger fra skibe. Imidlertid er det Miljøkontrollens opfattelse, at klargøring af skibe foregår på beddingspladser, hvor kravene om opsamling mv. skal følges.

Miljøkontrollen har gentagne gange konstateret, bl.a. i Christianshavns kanal, at der forekommer oliefilm på vandet. Olien stammer ofte fra lystbåde der lænser olieholdigt vand fra bunden af båden. Dette er særligt et problem for nogle træbåde der kan tage meget vand ind. I dag findes der systemer

der kan rense læsevand fra mindre både. Miljøkontrollen foreslår, at oplysning om miljørigtig behandling af olieholdigt læsevand inddrages i projektet.

Projektets kortlægningsdel kan således ikke støttes, men projektet kan støttes med **20.000 kr.** til udarbejdelse og tryk af folder, såfremt behandling af olieholdigt læsevand inddrages.

Miljøkontrollen stiller gerne sin viden til rådighed, evt. i form af en følgegruppe til projektet.

3.

Studietur til Holland, grønne gade- og byrum

Grøn Vesterbro - dit lokale agenda 21 center

Bydel: flere

Grøn Vesterbro har i samarbejde med Byhavenetværket taget initiativ til en studietur til Holland for at se på metoder til tilrettelæggelse af grønne gade- og byrum, metoder til at engagere lokale beboere i omstillingsprocesserne og metoder til konstruktivt samarbejde mellem lokale aktive miljøinteressenter og kommunale instanser. Formålet med turen er at give inspiration til deltagerne og at skabe netværk mellem lokale aktive miljøfolk samt mellem disse og kommunalt ansatte i Københavns Kommune. Der inviteres grønne miljøfolk på tværs af bydelene i København både fra Agenda 21 centrene, lokalt aktive foreninger samt (de tidligere) Bygge- og Teknikforvaltningen og Miljø- og Forsyningsforvaltningen.

Der søges om støtte til 14 deltagende personer fra *bydele uden Agenda 21 center*, således at deltagerne selv betaler 2.000 kr. og Agenda 21 puljen betaler 3.000 kr. pr. person. Desuden søges støtte til organisering af turens indhold samt turleder (Byhavenetværket). I alt søges om 69.000 kr. i støtte.

Vurdering: Studieturen lever op til Agenda 21 puljens formål. Miljøkontrollen lægger vægt på at studieturen vil bidrage til at danne netværk mellem bydelene og kommunen og sikre sammenhæng mellem lokale aktiviteter og det kommunale miljøarbejde. Der har i puljens 3-årige levetid været ganske få ansøgninger med dette formål. Desuden kan turen bidrage til at skabe lokal interesse og dialog om grønnere gade- og byrum, når deltagerne vender hjem. Ansøgningen støttes med **60.000 kr.** til deltagerstøtte og delvis dækning af organisering og turleder, idet de fem Agenda 21 centre også kan forventes at bidrage hertil.

4.

Postkortserie "Natur i Byen"

ByhaveNetværket

Bydel: flere

Ideen er at lave en serie af 8 forskellige postkort, som skal inspirere og vise, hvordan det er muligt at skabe natur i byen, lige fra sin egen lille grønne plet til større anlæg. Kortene distribueres som sæt (500 serier á 8 kort) gennem ByhaveNetværket og andre grønne foreninger, og kortene kan komme på gaden i forbindelse med Miljøfestivalen 2006.

Vurdering: Projektet ligger helt i tråd med Agenda 21 puljens intentioner og formål og vil for få midler kunne nå et relativt bredt og interesseret publikum med henblik på at skabe lokal interesse og dialog om natur i byen. Projektet støttes med **20.000 kr.**

5.

Leg og lær om vand

Foreningen Christianshavns Agenda 21, Bade og Sundhedshus & Grøn Agenda Christianshavn

Grøn Agenda Christianshavn og foreningen Christianshavns Agenda 21, Bade- og Sundhedshus har tidligere fået støtte fra Agenda 21 puljen til projektet "leg og lær om vand". Projektet er et arrangement for folkeskolens yngste klasser, hvor de lærer om vandets kredsløb, egenskaber mv. Ansøger ønsker at gentage projektet, som også er blevet støttet af Agenda 21 puljen i 2004 og 2005 (88.500 og 35.000), hvor i alt ni skoleklasser har været på besøg. Der søges i 2006 om 45.000 kr. til løn til projektkoordinator og medhjælp.

Vurdering: Det er et interessant og relevant projekt, der ligger fint i tråd med målsætninger i Agenda 21 planen om at øge miljøkompetencen hos borgere. Det kan ses som et supplement til miljøtjenesten for skolerne. Da det er tredje gang det samme projekt støttes, reduceres støtten til **20.000 kr.** Da der er tale om et afprøvet koncept med gode referencer, opfordres ansøger til at styrke projektets lokale forankring fx ved øget bidrag fra de lokale skoler, lærere eller forældre, således at projektets resultater ikke går tabt.

6.

Solsiden af Strandboulevarden

Østerbro Lokalråd

Bydel: Indre Østerbro

Østerbro Lokalråd ønsker at forøge det grønne areal i og omkring karreerne langs banelinien på Indre Østerbro. Derfor søger lokalrådet om støtte til at udarbejde - og gennemføre en dialog om - en illustrationsplan af det samlede grønne areal, der kan opstå ved at bruge solsiden af Strandboulevarden til grønne rekreative formål samt dobbelttettet cykelsti. Samtidig ønskes en karrévis vurdering af mulighederne for reduktion af energiforbruget og forøgelse af det grønne element i karreernes indre. Lokalrådet søger endvidere støtte til en konference i maj 2006, der skal skabe interesse for forgrønning af gaden, cykling, energibesparelser og forgrønning i karreerne. Konferencen skal derfor også lede frem til arbejdsgrupper af borgere med de to indsatsområder: gadedelen og karreerne. Der søges om i alt 120.000 kr., heraf 75.000 kr. til en illustrationsplan for gadedelen, 30.000 kr. til karrévis vurderinger af energi og forgrønning samt 15.000 kr. til konference og annoncering.

Vurdering: Projektet kan skabe lokal interesse og dialog om konkrete miljøforbedringer i lokalområdet og medvirke til at skabe nye netværk, hvilket der lægges vægt på i Agenda 21 puljen. Desuden kan projektets elementer om bl.a. energibesparelser og cykelsti på sigt medvirke til at gøre det lettere at handle miljørigtigt i hverdagen.

Projektet er i overensstemmelse med de overordnede intentioner for området, som er at omdanne Strandboulevarden til en sammenhængende grøn forbindelse mellem Indre og Ydre Østerbro samt at udnytte Strandboulevardens midterareal og evt. dele af det østlige gadeforløb til rekreative anlæg for lokalrådets beboere. Desuden er intentionen at bevare og styrke allébeplantningen og at

skabe bedre forhold for især cyklister. Kommunens planer er endnu ikke fastlagt i detaljer, det vil derfor være interessant at få belyst mulighederne nærmere og dermed skabe grundlag for en kvalificeret debat i bydelen.

Vej & Park vil anbefale at undersøgelsen kommer til at omfatte trafiksikkerhed i kryds for en eventuelt dobbeltrettet cykelsti, idet denne løsning ikke er én, der traditionelt anvendes i København. Hvis undersøgelsen kommer til at indeholde trafiksikkerhedsaspektet og alternative løsninger forekommer beløbets størrelse rimeligt, og resultatet vil kunne udgøre et væsentligt bidrag til at skabe interesse og en kvalificeret dialog i bydelen om den fremtidige løsning.

Projektet støttes med **110.000 kr.** Miljøkontrollen peger på, at Lokalrådet evt. kan søge om støtte til projektet fra Agenda 21 satellitten Indre Østerbro.

7.

Tre projekter (Plakat, ekskursioner og natur i byen)

Grøn Sydhavn - din lokale agenda 21 kontakt

Bydel: Kongens Enghave

Der søges om støtte til tre projekter. Det første er en plakat med naturfotos fra Tippen og en opfordring til at bruge og opleve området. Plakaten skal foræres til biblioteker, børnehaver og skoler i Sydhavn og tilgrænsende bydele. Det andet projekt er to ekskursioner, den ene til et økologisk landbrug og den anden til det biogasanlæg, som behandler bioaffaldet fra forsøgsområdet i Kgs. Enghave, hvor der sorteres bioaffald. Det tredje projekt handler om at skabe mere natur i byen ved at plante frugttræer og -buske og ved at sætte fuglekasser op. Der ansøges om i alt 85.557 kr. fordelt på tre projekter: Plakat 33.807 kr., ekskursioner 10.700 + 8.000 kr. og natur i byen 33.050.

Vurdering: Der er tale om opsøgende arbejde, samarbejde med eksisterende netværk og dannelse af nye netværk. Desuden vil projekterne bidrage til lokal interesse og dialog om natur, økologi, affald mv. Alle tre projekter er støtteværdige og har gode frivillige samarbejdspartner. Da Grøn Sydhavn ved budgetforliget fik tildelt ekstra 100.000 kr. i årlig støtte for 2006, støttes ansøgningen til Agenda 21 puljen med **40.000 kr.**

8.

Fælles arrangementer

Ørestad Mobile Øko-haver

Bydel: Vestamager

Foreningen ”Ørestad mobile Øko-haver” er etableret i foråret 2005 og har til formål at etablere økologiske nyttehaver. Foreningen har 100 medlemmer og 70 på venteliste. Foreningen søger om støtte til tre fælles arrangementer for at samle foreningen og give medlemmerne bedre mulighed for at lære hinanden at kende. Arrangementerne er et idé- og evalueringsmøde i januar, et pilefletter kursus og to havevandring. Der er søgt om 7.000 kr. til jordforbedring og om 18.500 kr. til fælles arrangementer, i alt 22.500 kr.

Vurdering: Ansøgningen lever op til kommunens miljøpolitik, og ansøgningen falder indenfor puljens formål, idet aktiviteterne med at afholde idégenereringsmøde, pilefletkurser og havevandring vil kunne være med til at udbrede lokalt miljøarbejde blandt borgerne og aktiviteterne vil kunne være med til at skabe dialog mellem borgere og danne netværk mellem dem.

Da jordforbedring er en forudsætning for havedyrkningen anbefales det også at give støtte hertil. Projektet støttes med **22.500 kr.**

9.

Fire ekskursioner

Den Grønne Forening A21 Ydre Nørrebro

Bydel: Ydre Nørrebro

Den Grønne Forening A21 Ydre Nørrebro søger om midler til at afholde fire ekskursioner, en i hvert kvartal i 2006. Målet for ekskursionerne er indtil videre Energi- og Vandværkstedet (som opfølgning på et temamøde i januar 2006 om energiforbrug), bæredygtige gårdanlæg, fugletur i Utterslev Mose og besøg på Saltholm. Ekskursionsmålene bestemmes løbende i samarbejde mellem Den Grønne Forening og Miljøsatellit Ydre Nørrebro. Arrangementerne annonceres i lokalavisen, på foreningens hjemmeside, på Bispebjerg Miljøcenters hjemmeside og via foreningens mail-liste. Foreningen har 55 medlemmer. Endvidere vil øvrige agendaforeninger i København blive inviteret til arrangementerne, når netværket for agendaforeninger bliver etableret. I gennemsnit bruges ca. 2.500 kr. pr. arrangement og hertil kommer annoncering. I alt søges om 15.000 kr.

Vurdering: Arrangementerne sigter mod at give borgerne mulighed for at handle mere miljørigtigt i deres dagligdag. Samtidig er arrangementerne en styrkelse af Den Grønne Forening, hvor mange medlemmer lægger mange frivillige arbejdstimer bl.a. i afholdelse af miljøfestival og kulturelle markedsdage. Arrangementerne bidrager til at oplyse om ressourcebesparelser og skabe lokal interesse og dialog om miljøspørgsmål. Ansøgningen støttes med det fulde beløb, **15.000 kr.**

10.

Integrationshaveprojekt i Ørestaden

Jan Kuusisaari

Bydel:

Formålet med projektet er at tilbyde indvandrere et jordlod til dyrkning af grønsager m.m. Samtidig vil projektet involvere målgruppen i dansk foreningskultur og fælles hygge som i kolonihaverne. Man vil i den forbindelse også satse på at udvikle danskundskaber, naturforståelse samt oplyse om miljø og økologi. Endelig vil man gennemføre to multikulturelle havefester i samarbejde med Ørestad Mobile Økohaver og AOF Sprogcenter i Sundby. I alt søges om 31.600 kr. til leje af jord, indkøb af frø, planter, to multikulturelle fester, hjemmeside mv og honorar (24.000 kr.) til projektleder.

Vurdering: Ansøgningen er i overensstemmelse med intentionerne bag agendapuljen. Projektet arbejder med lokale miljø- og integrationsproblemer, projektet kan inspirere og engagere borgere - både danske og etniske, og i projektet er der indtænkt både sociale, kulturelle og integration. Blandingen af miljø og integration er interessant. Miljø- og Forsyningsforvaltningen har tidligere peget på at der bør indgå et afsnit om miljø og integration i den kommende integrationspolitik. Teknik- og Miljøforvaltningen ønsker derfor at følge projektet nøje. Miljøkontrollen vil tage initiativ til en følgegruppe til projektet. Det indstilles at projektet støttes med hele beløbet, **31.600 kr.**

11.

Agenda 21 netværkspiloter

Holst-Grych Aps.

Bydel: flere

Projektet går ud på at kvalificere 12 frivillige Agenda 21 netværkspiloter til at etablere nye og styrke eksisterende lokale Agenda 21 netværk i København. Netværkspiloterne er frivillige, der er tilknyttet en organisation eller en gruppe, der arbejder med miljø eller agenda 21 i de bydele, der ikke har et Agenda 21 center. Kvalificeringsforløbet består af en kursusdel og en praksisdel. På kurset får piloterne inspiration og træner konkrete metoder til at arbejde med netværk. I praksisdelen arbejder de frivillige med enten at etablere et nyt eller styrke et eksisterende agenda 21 netværk.

Til projektet nedsættes en følgegruppe bestående af repræsentanter for samarbejdsorganisationerne. Projektet gennemføres i samarbejde med mindst 6 lokale organisationer. På nuværende tidspunkt har projektet tre samarbejdspartnere, dvs. lokale organisationer der deltager med en eller to frivillige netværkspiloter. Det er DACIV (De Aktive Cyklister I Vanløse), Nansensgade Netværk og Miljøsatellit Ydre Nørrebro. De øvrige samarbejdspartnere identificeres i starten af projektføreløbet. I alt søges om 121.675 kr., heraf 94.500 kr. i honorar til netværkskonsulent og 27.174 kr. i udlæg til kursuslokaler og forplejning. De 121.675 kr. er inkl. moms. Da ansøger er momsregistreret, udbetales støtten uden moms, svarende til at der er søgt om 97.340 kr.

Vurdering

Ansøgningen er yderst interessant og har en spændende indgangsvinkel, men mangler endnu opbakning fra nogle lokale grupper. Projektet støttes med **70.000 kr.** til et lidt mindre forløb med fx to undervisningsdage fremfor tre, og hvor det forudsættes, at de lokale organisationer/grupper selv kan finde mødelokaler.

12.

Grøn Bydelsavis

Grøn Agenda Christianshavn

Bydel: Christianshavn

Grøn Agenda Christianshavn har udgivet fem husstandsomdelte grønne bydelsaviser i 2000-2005. Aviserne har været med til at synliggøre helheden og bredden i miljø- og Agenda 21 arbejdet på Christianshavn. Hver avis har resulteret i et stigende antal henvendelser til Grøn Agenda Christianshavn og en øget interesse for at deltage i arbejdet. Formålene med at udgive avisen er blandt andet

- at sikre kontinuitet i Agenda 21 arbejdet og forakring af dette,
- at formidle et grønt regnskab for bydelen og specifikke ejendomme og derigennem motivere til nedbringelse af ressourceforbruget,
- at formidle handlingsorienteret oplysning og herved medvirke til at bydelens borgere, virksomheder og institutioner træffer bæredygtig valg i hjemmet, på arbejdet og i fritiden,
- at medvirke til mere dialog og debat om det lokale miljø- og Agenda 21 arbejde og at få flere borgere og virksomheder til at indgå i aktiviteter og projekter.

Bidragssydere til den grønne avis vil så vidt muligt være lokale aktører. Projektkoordinator vil udarbejde det grønne bydelsregnskab og være redaktør af avisen. I budgettet for 2006 er der afsat midler til en ekstern evaluering, der skal afdække, i hvilket omfang bydelsregnskabet og avisen bliver læst, og i hvilket omfang bydelsavisen lever op til sine formål. Der ansøges om 128.750 kr., heraf bl.a. 60.000 kr. til projektkoordinator, 15.000 kr. til research og indsamling af data og 7.000 kr. til ekstern evaluering.

Vurdering: Den grønne bydelsavis informerer om ressourceforbrug og -besparelser, og avisen bidrager til at styrke den lokale interesse og dialog. Der bør nedsættes en følgegruppe med deltagere fra Teknik- og Miljøforvaltningen til at følge evalueringen af bydelsavisen og det grønne regnskab. Det indstilles, at projektet bevilges ialt **128.750 kr.** under forudsætning af, at beløbet til ekstern evaluering sættes op til 25.000 kr. og honoraret til projektkoordinator sættes tilsvarende ned.

13.

Miljø- & Naturavis: "Københavns Grønne Ø"

Poul E. Nielsen

Bydel: flere

Holmbladet er en etableret lokalavis, som har til huse i Kvarterhuset i Jemtelandsgade på Amager. En udleder af Holmbladets redaktion ønsker at etablere en ny avis, som beskæftiger sig udelukkende med Amagers grønne områder Amager Fælled, Kalvebod Fælled, Kongelunden, Amager Strandpark, Volden og Kløvermarken. Avisen skal inddrage Københavns brede befolkning i en dialog omkring brugen af disse områder. Projektet bæres af en redaktion, hvis bidrag foregår på en frivillig og ulønnet basis. Holmbladet stiller infrastruktur og faglig ekspertise til rådighed. Der søges om 290.000 kr. til udgivelse af fire aviser i 2006 til husstandsomdeling i København K, København V og på Frederiksberg. Pengene dækker udgifter til aflønning af projektkoordinator 75.000 kr., husstandsomdeling 180.000 kr., hjemmeside 10.000 kr. og diverse 25.000 kr.

Vurdering: Udgivelsen af en avis med fokus på brugen af grønne områder kan medvirke til lokal interesse. Projektet støttes med **40.000 kr.** til udgivelse af én avis, heraf 10.000 kr. til omdeling i København K, 20.000 kr. til projektkoordinator og 10.000 kr. til hjemmeside. Agenda 21 Puljen støtter ikke husstandsomdeling på Frederiksberg, da det er udenfor Københavns Kommune, og puljen støtter heller ikke omdeling på Vesterbro, da der ligger et Agenda 21 center i bydelen. Puljen støtter ikke diverse.

14.

Delebilsklubber i Husum, Vanløse, Kgs. Enghave, Vestamager og Sundbyvester

Københavns Delebiler

Bydel: flere

Københavns Delebiler er en brugerstyret non-profit forening, der arbejder for et bedre miljø i København. Bortset fra sekretariatsleder og revision foregår arbejdet i foreningen på frivillig basis og udføres af medlemmer, bestyrelse og andre frivillige. Københavns delebiler søger om 92.000 kr. støtte til oprettelse af delebilsklubber i de fem bydele, hvor der ikke findes delebilsklubber, nemlig Husum, Vanløse, Kgs. Enghave, Vestamager og Sundbyvester. I samarbejde med lokale aktører vil Københavns Delebiler arrangere udstilling af delebiler og afholde informationsmøder efter forudgående annoncering i lokalaviser og ved opslag på biblioteker og i medborgerhuse. Ved etablering af en lokal afdeling af Københavns Delebiler etableres en hjemmeside.

Vurdering: Delebilisme er en mellemting mellem privatbilisme og kollektiv trafik. Etablering af flere delebilklubber kan give en forbedring af transportudbuddet og giver borgerne flere muligheder at vælge imellem hovedsageligt i forbindelse med fritidstransport. Brugen af en delebil vil kunne udskyde købet af egen bil med nogle måneder eller år, og derved kan en del forurening undgås. Men der er også risiko for, at det vil få nogle til hurtigere at købe egen bil, når man får råd. Projektet dækker flere af de kriterier, som der lægges vægt på i puljen, blandt andet aktiviteter der gør det lettere at handle miljørigtigt i hverdagen samt samarbejde med lokale netværk og dannelsen af nye. Projektet støttes med **60.000 kr.**

15.

Forbedring af grønne områder

Det Grønne Knæ

Bydel: Kgs. Enghave

Foreningen "Det Grønne Knæ", der er en udløber af kvarterløft Kgs. Enghave, er etableret i maj 2003 og har til formål at få de grønne områder Tippen, Stejlepladsen, Mosen og Karens Minde sikret som rekreativt og naturligt område. Det Grønne Knæ søger om i alt 68.000 kr. til at udbrede kendskabet til de grønne områder, formidle en bevaringsplan for at forbedre områdernes værdi, gennemføre delelementer af bevaringsplanen, afholde en festival for at fejre de grønne områder og endelig til ture med naturvejlederne, forplejning på møder m.m. Der er i 2005 givet støtte fra A21 puljen til optryk af gruppens bevaringsplan for Tippen.

Vurdering: Ansøgningen falder inden for puljens formål, da der er tale om lokale arrangementer, der fremmer forståelsen for naturen i byen og som har betydning for en bæredygtig udvikling. Ansøger støttes med **40.000 kr.**, heraf 20.000 kr. til materialer til gennemførelse af delelementer af bevaringsplanen, som kan udbetales under forudsætning af, at det Grønne Knæ præciserer hvilke tiltag, de påtænker, og har en skriftlig ejerfuldmagt. Miljøkontrollen peger på, at gruppen evt. kan søge om støtte til projektet fra Agenda 21 satellitten Grøn Sydhavn.

16.

Grøn boligstand på udstillingen "Bedre Bolig 2006" i Forum

KMEK

Bydel: flere

KMEK ønsker i samarbejde med interesserede firmaer og organisationer at opstille en stand på boligmesse i Forum i foråret 2006. Standen på 100 m² skal udbrede kendskabet til ressourcebesparelser, energibesparelser (sparepærer, hvidevarer etc.), bedre isolering (tætte boliger, vinduer), miljørigtig energiforsyning (vindmøller, solvarme, brænde), vandbesparende foranstaltninger lavenergi og passivhuse. Der er søgt om 111.700 kr.

Vurdering: Projektet er værd at støtte, da der må forventes et stort publikum til udstillingen. Selv om Forum ligger på Frederiksberg, vurderes udstillingen at blive besøgt af mange borgere i Københavns Kommune. Det vurderes, at projektet kan komme langt med formidlingen af emnet med en stand på 50 m². Med en halveret standplads halveres støtten til **61.000 kr.**

17.

**Folderserie – butikker med miljømærkede og økologiske varer i København
Miljøsatellit Ydre Nørrebro, Grøn Sydhavn og Satellit: Agenda 21 Østerbro
Bydel: flere**

De tre Agenda 21 satellitter ønsker sammen at udvikle en folderserie, som præsenterer bydelens muligheder for at købe miljørigtigt ind. Konceptet skal være enkelt og primært give en oversigt over indkøbsmuligheder. Der søges om i alt 76.000 kr., heraf 22.000 kr. til layout og tryk, 24.000 til honorar til tovholder og 30.000 kr. til annoncering i 3 lokalaviser.

Vurdering: Projektet er relevant og konceptet er enkelt. Involvering af lokale kræfter til at registrere indkøbsmulighederne styrker forankringen. Miljøkontrollen indstiller, at projektet støttes, men der skæres 15.000 kr. ned på annoncering (mindre annonce). Projektet støttes således med i alt **61.000 kr.**

18.

**Studietur og seminar om affald og genbrug
KMEK
Bydel: flere**

Københavns Miljø og Energi Kontor (KMEK) ønsker at arrangere en studietur til Malmø, hvor der kigges på affald i boligområder, genbrugspladser, mobile affaldsstationer og gademiljøstationer. Målgruppen er gårdmænd og andre affaldsinteresserede, og der forventes 25-30 deltagere. Der skal desuden afholdes et et-dags seminar, som skal forklare genbrugsaffaldets vej fra affald til råvare. Målgruppen er gårdmænd og miljø- og agendamedarbejdere. Seminaret planlægges i samarbejde med R98. Der søges om 13.250 kr. til studietur til Malmø og om 43.500 kr. til seminar om genbrugsaffald heraf 36.000 til løn. I alt søges om 56.750 kr.

Vurdering: Projektet er støtteberettiget og relevant. Udbyttet af studieturen vurderes til at stå mål med det ansøgte beløb, mens udbyttet af seminaret ikke vurderes til at stå mål med det ansøgte beløb. Studietur og seminar støttes med i alt **20.000 kr.** Da en del af gårdmændene i målgruppen forventes at være fra Indre Nørrebro og Vesterbro, peger Miljøkontrollen på, at KMEK evt. kan søge om støtte til projektet fra Agenda 21 centrene i de to bydele.

19.

**Fem delprojekter
Grønne Familier
Bydel: flere**

Grønne Familier har indsendt en ansøgning om fem projekter. 1) Projektet "Grøn spalte i Østerbro Avis" skal oplyse bydelens borgere om økologi og miljøvenlig levevis set fra forbrugerens synsvinkel. Der skal udarbejdes en dobbeltspalte ti gange om året med emner af lokal relevans. Medlemmer i Grønne Familier vil være skribenter, og redaktion og skrivearbejde er ulønnet. 2) Projektet "økologi og indvandrere" er en lille kagebog / pjece med opskrifter på retter fra indvandrernes hjemlande tilberedt af økologiske råvarer. Pjecen henvender sig både til danskere og indvandrere.

3) Projektet "Markedsføring og marketing for græsrodde" er et endags kursus, der skal lære kursisterne om markedsføring og *face to face marketing*, som de kan bruge i deres dagligdag til formidling af deres budskab.

4) Det fjerde projekt er et åbent borgermøde om tre aktuelle miljøvenlige tiltag: Landbrugslauget Brinkholm (økologisk landbrug), Københavns Delebiler og Store Vejle Å's kogræsserforening.

5) Det femte projekt er et endags seminar om start af egen virksomhed med fokus på import og salg af økologiske produkter, bogholderi m.m.

I alt søges om 182.100 kr. fordelt på projekterne: Grøn spalte i Østerbro Avis 75.000 kr., økologi og indvandrere 48.000 kr., markedsføring for græsrodde 28.300 kr., åbent borgermøde om tre aktuelle miljøtiltag 15.400 kr. og seminar om start af egen virksomhed 15.400 kr.

Vurdering: For alle fem projekter gælder, at ud fra den meget kortfattede ansøgning er det svært at vurdere effekten af projekterne. Der mangler især beskrivelse af målgrupper, og hvordan projekterne skulle forankres lokalt. For kagebogen og de to kurser er det ikke klart, hvordan det gavner miljøet. Derfor kan Miljøkontrollen ikke støtte de tre projekter i ansøgningen.

Grøn spalte i Østerbro Avis og åbent borgermøde kan bidrage til Agenda 21 puljens formål om at skabe lokal interesse og dialog om miljøspørgsmål. Disse to projekter støttes delvis, da det vurderes at midlerne ikke er helt afstemt efter antallet af aktiviteter. Der støttes med **40.000 kr.** til Grøn spalte i Østerbro Avis og **5.000 kr.** til åbent borgermøde i Brønshøj eller Vanløse.

20.

www.composten.dk

Nørrebro Radio / Byens Lyd

Bydel: flere

Nørrebro Radio / Byens Lyd kombinerer interviews og reportager i radioen med fotos og artikler på hjemmesiden suppleret med udsending af CD "Composten" med lydclip og billeder til de aktuelt involverede. Deres hjemmeside www.composten.dk er et elektronisk miljømagasin med i snit en ny artikel om ugen. Nørrebro Radio søger om støtte til opdatering af hjemmesiden og produktion af artikler (105.000 kr.), 10 udgivelser af CD "Composten" (52.500 kr.), radioproduktion i form af gæsteprogrammer (13.125 kr.) og nyhedsinterviews (31.500 kr.) og endelig et års abonnement på webhotel. Der søges om i alt 207.375 kr. til arbejds løn (202.125 kr.) og udgifter til hjemmeside (5.250 kr.). Der forventes driftstilskud på 78.000 kr. fra Kulturministeriet også i 2006.

Nørrebro Radio er tidligere støttet af A21 puljen med 25.000 i 2002, 25.000 i 2003, 24.500 i 2004 og 125.550 kr. i 2005

Vurdering: Miljøkontrollen finder, at anvendelsen af både Internet og radio i formidling af miljøbudskaber er en spændende metode til at øge kendskabet og indsigten om miljø hos borgerne. Selv om radioen lægger vægt på dækning af sager på Nørrebro, kan der opnås støtte fra Agenda 21 puljen, idet mange indslag er af interesse for borgere i alle bydele. Agenda 21 arbejdet på Indre og Ydre Nørrebro er i forvejen støttet af Københavns Kommune med henholdsvis et Agenda 21 center og en Agenda 21 satellit, som begge også har mulighed for at støtte aktiviteterne i Nørrebro Radio. Ansøgningen støttes med **50.000 kr.**

21.

Udvidet affaldssortering og fælleskompostering

Grøn Agenda Christianshavn

Bydel: Christianshavn

Grøn Agenda Christianshavn søger støtte til to delprojekter under bydelens affaldsprojekt. Et tidligere bevilliget projekt som kombinerer undervisning i skoleklasser med forbedret affaldshåndtering i praksis på to folkeskoler, skal udvides til også at omfatte Christianshavns Gymnasium. Der ansøges desuden om en tredjedel af udgifterne til indkøb og installering af et Jora komposteringsanlæg (inkl. isoleret skur og el-tilslutning) i gårdlavet "Strygejernet". Københavns Byøkologiske fond og Friluftsrådet ansøges om de resterende beløb. Der søges om i alt 217.000 kr., heraf udgør løn til koordinator af affaldssortering på skolerne de 81.000 kr., bustransport til skoleklasser 30.000 kr., og endelig 100.000 kr. til en tredjedel af omkostningerne ved etablering af et Jora kompostanlæg.

Vurdering: Der er endnu ikke afleveret evaluering af det tidligere projekt om affaldssortering på skolerne, så vurdering gives med dette forbehold. Projektet er støtteberettiget, selvom det er et projekt der afholdes på kommunens egne institutioner, da eleverne er hovedmålgruppen. Projektet bør støttes, men beløbet reduceres med henvisning til, at der kan trækkes på erfaringer fra det tidligere projekt.

Det er Miljøkontrollens vurdering, at indkøb og etablering af et Jora komposteringsanlæg ikke bør støttes. Projektet indeholder hverken udvikling eller forankring, men blot investering i en kendt teknik. Miljø- og Forsyningsudvalget har på mødet den 31. oktober 2005 drøftet mulighederne for at imødekomme ønsker om etablering af anlæg til fælleskompostering. Der er ikke planer om at støtte etablering af anlæg til fælleskompostering økonomisk.

Affaldssortering på skolerne støttes med **50.000 kr.** til koordinator. Det vurderes at eleverne på Christianshavns Gymnasium kan cykle eller benytte offentlig transport til Amagerforbrænding og RGS 90, derfor bevilges ikke penge til bustransport.

22.

Grønne Grønhandlere

Danmarks Aktive Forbrugere

Bydel: flere

Projektet har til formål i første omgang at forøge udbuddet af økologiske varer og derefter salget af de økologiske varer hos lokale grønhandlere i bydelene Vanløse, Kgs. Enghave, Indre By, Christianshavn, Indre Østerbro og Ydre Nørrebro. Endvidere skal projektet skabe debat om økologi og det økologiske udbud hos grønhandlere i København. Projektet indledes med en interview undersøgelse, der skal identificere barrierer for udbredelsen af det økologiske udbud. Der interviewes ca. 40 grønhandlere og 3 kunder fra hver butik, samt et antal grossister. Danmarks Aktive Forbrugere har aktivister bosat i de nævnte bydele, og de vil udføre en vigtig del af dataindsamlingen i interview undersøgelsen i butikkerne i deres eget lokalområde. På baggrund interview undersøgelsen vil der blive udarbejdet en rapport, der trykkes i bogform, da dette

erfaringsmæssigt sikrer større udbredelse. Lancering og offentliggørelsen af rapporten vil finde sted i forbindelse med Miljøfestivalen 2006 ved en medie-egnet event.

De barrierer, som undersøgelsen forventes at afdække, kunne fx være udbuddet hos grossisterne, holdningen hos grønthandlerne, kulturelle forskelle, prisforskelle, bureaukratiske regler eller mangel på aktiv efterspørgsel fra kunderne.

På baggrund af undersøgelsen udarbejdes forslag og anbefalinger til grønthandlere og grossister, og DAF vil vende tilbage til grønthandlere og grossister med. Efterfølgende vil DAF iværksætte et pilotforsøg i samarbejde med en eller flere interesserede grønthandlere. Pilotforsøget vil bestå i udarbejdelse og trykning af en reklamefolder for økologiske fødevarer i tæt samarbejde med grønthandleren selv, hvorefter DAF's aktivister vil omdele folderen i lokalområdet.

Der søges om 94.500 kr., heraf 79.000 kr. til løn (rapport, koordinering, opfølgning, formidling)

Vurdering: Projektet er støtteværdigt, da det handler om at gøre det lettere at handle miljørigtigt i hverdagen og om at skabe lokal interesse og dialog om økologiske fødevarer. Projektet bør støttes med et mindre beløb. Der kan være barrierer, som ikke vil blive klarlagt i en interviewundersøgelse (f.eks. lovkrav til økologi, importmuligheder). Men det interessante ved en interview undersøgelse kan være, at den samtidig kan bidrage til at grønthandlere, kunder og grossister gør sig fornyede overvejelser.

Da ingen af barriererne er kendte og klarlagt af projektforslagsstillerne endnu, kan det vise sig at barriererne er så store, at det er praktisk umuligt på nuværende tidspunkt at øge det økologiske salg. Det anbefales i første omgang at gennemføre interview undersøgelsen. Efterfølgende kan der evt. søges om et projekt med indførelse af økologi hos grønthandlere, hvis der viser sig muligheder for at nedbryde de fundne barrierer.

Projektet kan ses som supplement projekt Grøn Butik i Københavns Miljønetværk. Grøn butik henvender sig til flere typer af butikker og handler om flere miljøforhold bl.a. energiforbrug, affald og rengøringsmidler, men ikke direkte med udvalget af økologiske fødevarer. Der skal sikres en koordinering af henvendelser til butikkerne, så der undgås forvirring.

Det anbefales at støtte projektet med **60.000 kr.** til trykning af rapport, arrangement i forbindelse med Miljøfestivalen og et reduceret beløb til koordinering mv.

23.

Dyrehold i Karens Minde

Foreningen Børnenes Dyremark

Bydel: Kongens Enghave

Børnenes Dyremark er en åben forening, der tilbyder byens børn og unge muligheder for dyrehold på de grønne områder omkring Karens Minde i Kongens Enghave. Foreningens formål er blandt andet, at børn og unges samvær med dyr og natur skal fremme bevidstheden om økologi og den økologiske udvikling i København. Foreningen har 77 medlemmer, hvoraf hovedparten er børn og unge på 11-17 år. Foreningen søger 14.000 kr. til redskaber, materialer til nye bure, kursus i dyrs pleje og pasning, tøjningspæle og to åbent hus arrangementer med aktiviteter såsom ponyridning, kaninspring mv.

Vurdering: Foreningens aktiviteter bidrager til at øge børn og unges interesse og forståelse for natur og økologi. Projektet støttes med **10.000 kr.** Miljøkontrollen peger på, at gruppen evt. kan søge om støtte til projektet fra Agenda 21 satellitten Grøn Sydhavn.

24.

Naturpleje i Karens Minde og på Tippen
Kongens Enghave Agenda 21 Miljøgruppen
Bydel: Kongens Enghave

Miljøgruppen er en Agenda 21 gruppe i Kongens Enghave, som beskæftiger sig med naturpleje og naturgenopretning på de grønne områder på Karens Minde og Tippen. Gruppen vil bekæmpe japansk pileurt, samle affald op og samarbejde med børn og unge i Foreningen Børnenes Dyremark. Gruppens syv medlemmer har tilsammen leveret 150 arbejdsdage i 2005. Gruppen søger i alt 19.000 kr. til kontormaterialer, porto, forplejning ved arbejdsdage, annoncering, t-shirts m. logo, arrangementer, materialer, redskaber, vedligehold af Christianiacykel samt en buskrydder.

Vurdering: Foreningens aktiviteter bidrager til at skabe lokal interesse og dialog om natur og økologi. Projektet støttes med **10.000 kr.**, og det er en forudsætning for udbetaling af støtten, at gruppen præciserer området, og at gruppen har en skriftlig ejerfuldmagt. Miljøkontrollen peger på, at gruppen evt. kan søge om støtte til projektets øvrige poster fra Agenda 21 satellitten Grøn Sydhavn.

25.

Agenda 21 aktiviteter for Ydre Østerbro/Ryvangen
Ryvang Lokalråd
Bydel: Ydre Østerbro

En arbejdsgruppe under Ryvang Lokalråd har indsendt et idékatalog og søger om støtte til fem delprojekter. Det ene projekt har overskriften "Klimapatruljen og Café Climate Change". Det er opdelt i fire faser og omfatter en klimaguide med materiale til folkeskolens ældste klasser, en klimapatrulje af skoleelever og frivillige fra lokalrådet samt en vandrestilling som en klimaoase med palmer og eksotisk café med musik, dans og optræden, grønlandske specialiteter, økologisk is og billeder fra de smeltende ismasser på Nordpolen.

Det andet projekt har overskriften "Svanemøllebugten, badestrand og miljøevent". Dette projekt skal sætte fokus på at udnytte de nye muligheder i Svanemøllebugten. Det skal ske ved at afholde en miljøevent i Svanemøllebugten i forsommeren 2006.

De tre øvrige projekter betegnes som mindre løbende arbejder og drejer sig dels om udvikling af idékatalog over agenda 21 projekter, dels om lokaldemokrati og dels om bæredygtigt byggeri og integration af unge med anden etnisk baggrund end dansk.

Der søges om i alt 197.200 kr. fordelt på projekterne: "Klimapatruljen og Café Climate Change" 89.000 kr., "Svanemøllebugten, badestrand og miljøevent" 99.200 kr. samt 3 x 3.000 kr. til de mindre løbende arbejder om idékatalog, lokaldemokrati og bæredygtigt byggeri.

Vurdering: Det vurderes, at projektet om klimapatruljen mv. kan bidrage til lokal interesse og dialog om klimaforandringer. Det er dog uklart hvad posterne i budgettet dækker, herunder hvor stor en del af udgifterne der går til sekretariatsbistand ved JDM Sustainable Communication. Ryvang Lokalråd tildeles en støtte på **60.000 kr.** til projektet "Klimapatruljen og Café Climate Change" under forudsætning af at Ryvang Lokalråd er projekt- og økonomiansvarlig.

Det vurderes, at være for tidligt at markedsføre badestrand i Svanemøllebugten i 2006. Som det fremgår af Miljø- og Forsyningsudvalgets beslutning den 10. oktober 2005 vil der tidligst være mulighed for et badested i Svanemøllebugten efter 2007. Derfor støttes projektet ikke i budgetår 2006. De tre øvrige projekter er yderst sparsomt beskrevet i ansøgningen, og kan ikke støttes på det foreliggende grundlag.